nieuws

"Potpolder IV is strijdig met bepalingen Sigmaplan"

nieuws

De Vlaamse Waterweg plant de renovatie van Potpolder IV in de Oost-Vlaamse gemeente Waasmunster. Dit historisch overstromingsgebied dateert uit eind jaren ’40, maar verloor zijn functie door de aanleg van de E17. De renovatie zal van de hoger gelegen landbouwpercelen en van een aantal vijvers opnieuw een gecontroleerd overstromingsgebied maken, waardoor de dijk langs de rivier Durme deels afgegraven worden. Volgens Boerenbond is dit in strijd met het geactualiseerde Sigmaplan, dat verweving van landbouw en natuur (wetlands) voor dit gebied voorzag evenals verhoging van de dijken om de regio van overstromingen te vrijwaren.

10 MEI 2019 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:49

Lees meer over:
ruimtelijke ordening
water

De Vlaamse Waterweg plant de renovatie van Potpolder IV in de Oost-Vlaamse gemeente Waasmunster. Dit historisch overstromingsgebied dateert uit eind jaren ’40, maar verloor zijn functie door de aanleg van de E17. De renovatie zal van de hoger gelegen landbouwpercelen en van een aantal vijvers opnieuw een gecontroleerd overstromingsgebied maken, waardoor de dijk langs de rivier Durme deels afgegraven worden. Volgens Boerenbond is dit in strijd met het geactualiseerde Sigmaplan, dat verweving van landbouw en natuur (wetlands) voor dit gebied voorzag evenals verhoging van de dijken om de regio van overstromingen te vrijwaren.

Aan de Durme in Waasmunster staat een grondige renovatie van Potpolder IV op stapel. Het betreft een oud en in onbruik geraakt overstromingsgebied dat ten tijde van de Tweede Wereldoorlog werd aangelegd. Het kanaliseren van de Durme had overstromingen in de hand gewerkt omdat rivierbochten het water niet langer bufferden. Door de aanleg van de E17 in de late jaren ’60 werd Potpolder IV steeds minder nuttig. Tussen 2010 en 2016 bleek meermaals dat de potpolder de omliggende woonwijken niet beschermt tegen wateroverlast. Daar wil waterwegbeheerder De Vlaamse Waterweg wat aan doen in het kader van het Sigmaplan.

Dat Sigmaplan is het resultaat van jarenlange onderhandelingen die moeizaam verliepen. De afspraken en evenwichten die met de regeringsbeslissing in 2005 zijn vastgelegd, worden volgens Boerenbond geschonden door het nieuwe gecontroleerde overstromingsgebied. “Het geactualiseerde Sigmaplan voorzag in een verweving van economie, veiligheid, natuur en recreatie. Dat nu de hoger gelegen landbouwpercelen een veiligheidsfunctie krijgen en dus kunnen overstromen, terwijl de lager gelegen landbouwpercelen, nota bene gelegen in de oorspronkelijke potpolder, in de toekomst geen waterbufferende functie maar enkel een natuurfunctie krijgen, gaat lijnrecht in tegen elke logica en tegen het geactualiseerde Sigmaplan”, luidt de kritiek.

‘Het geactualiseerde Sigmaplan is een globaal plan dat van de landbouwsector zware offers vraagt, maar waar er rekening werd gehouden met de evenwichten. Dat de Vlaamse Waterweg nu het geactualiseerde Sigmaplan over boord gooit om het plan uit 1977 boven te halen, druist dan ook in tegen alle in 2005 gemaakte afspraken’, aldus toenmalig Sigmaplan-onderhandelaar Peter Van Bossuyt.
Ook Vlaams parlementslid Jos De Meyer (CD&V) is ongerust over dit project. Via twee parlementaire vragen aan minister Weyts vernam hij dat de minister zich baseert op het Sigmaplan van 1977 voor de realisatie van dit project en dus niet op het geactualiseerd Sigmaplan van 2005 dat door alle betrokken partijen werd goedgekeurd. Daarnaast gaf minister Weyts ook aan niet direct werk te zullen maken van de dijkverhoging tot 8 meter boven het gemiddeld zeeniveau bij laagwater. Dat is volgens De Meyer noodzakelijk voor de waterveiligheid in deze regio en het maakt onderdeel uit van het geactualiseerd Sigmaplan. “Op die manier komt de minister zelfs niet tegemoet aan de basisopdracht van het Sigmaplan zijnde beveiliging tegen overstromingen.”
‘De Vlaamse Waterweg stelt op zijn website dat het oog heeft voor de leefbaarheid van de landbouwbedrijven in de regio. De sterkst getroffen landbouwer verliest een kwart van zijn landbouwareaal met de realisatie van dit project. De helft onder een volgens Boerenbond onwettige dijk, de andere helft voor natuur. “Gezien ik geen eigenaar ben van de meeste gronden, wordt de impact op mijn bedrijf niet gemilderd. Met de vergoeding als pachter kan je niets, ruilgrond is er niet”, aldus de gedupeerde landbouwer. “Ik vind het goed dat de Vlaamse overheid werk maakt van klimaatadaptatie, en beveiliging tegen overstromingen, maar dit project slaat de bal volledig mis!”
De plaatselijke landbouwers vinden dat zij – als hoofdgebruiker van het gebied – veel te laat bij de plannen betrokken zijn. Later alleszins dan organisaties als natuurvereniging Durme vzw en dat ligt gevoelig, ook al omdat de door die laatste ingediende beheerplannen mikken op de realisatie van hoogwaardige natte natuur zonder veel ruimte te laten voor berging van oppervlaktewater bij langdurige of hevige regen. Van de win-winsituatie waarvan de vereniging in Het Nieuwsblad gewag maakte, is volgens de landbouwers allerminst sprake. “Het renovatieproject Potpolder IV maakt van al het oppervlaktewater van de Zele- en Ledebeek en Kanaaldurme getijden-water door het in de getijden-Durme te pompen en het te dumpen in het overstromingsgebied in landbouwgebied.”
Begin dit jaar werd door De Vlaamse Waterweg een nieuwe vergunningsaanvraag ingediend omdat de milieueffecten van de vorige aanvraag onvoldoende onderzocht waren. Daarop werd een nieuw openbaar onderzoek ingericht in maart van dit jaar. De getroffen landbouwers hebben individueel en gezamenlijk via hun bedrijfsgilde bezwaar ingediend. Het landbouweffectenrapport van de Vlaamse Landmaatschappij geeft een beeld van de impact op het terrein. Elf van de zestien bevraagde landbouwers zijn in hoofdberoep actief en op acht bedrijven is landbouw de enige bron van gezinsinkomen. Vijf boeren zullen een groot nadeel van het project ondervinden omdat ze meer dan 6 hectare van hun bedrijfsareaal dreigen te verliezen. Ruilgrond is volgens hen de beste oplossing, maar ze kregen geen aanbod in die zin en maken zich geen illusies wat betreft de beschikbaarheid van grond. Zij wachten nu de uitkomst van het openbaar onderzoek af. Oorspronkelijk was het de bedoeling van De Vlaamse Waterweg om de werken begin dit jaar al te kunnen aanvatten.

Beeld: Boerenbond

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |